

Kunnskapsdepartementet
postmottak@kd.dep.no

Oslo, 14.2.2023

Høringsuttalelse fra FFA til Forslag til endring av forskrift om vedtekter for Norges forskningsråd

Vi viser til høringsbrev av 5.januar 2023 og takker for muligheten til å gi våre vurderinger av Forslag til endring av forskrift om vedtekter for Norges forskningsråd.

Forskningsinstituttene fellesarena, FFA representerer de 33 selvstendige forskningsinstitutter og -konsern som fyller kriteriene for grunnfinansiering fra Forskningsrådet, med til sammen 6500 årsverk og 11 mrd. kr i årlig omsetning, derav 1,2 mrd. kr fra utlandet. Forskningsinstituttene samfunnsoppdrag er bl.a. beskrevet i Regjeringens [Strategi for helhetlig instituttpolitikk](#) (2020), bl.a.: *Instituttsektoren skal utvikle kunnskapsgrunnlag for politikkutforming og bidra til bærekraftig utvikling og omstilling, gjennom forskning av høy kvalitet og relevans.*

Gjennomgang av Forskningsrådet bør danne grunnlag for ev endringer i styringssystemet

Norges Forskningsråd er et forvaltningsorgan med særskilte fullmakter, med eget styre og underlagt Kunnskapsdepartementet. Departementet ønsker å forenkle og tydeliggjøre styringen av Forskningsrådet og foreslår derfor å slå sammen dagens vedtekter og virksomhets- og økonomiinstruks i en ny virksomhets- og økonomiinstruks. Alle forhold som reguleres av vedtektene, med unntak av bestemmelsen om klageadgang (vedtektene §7), foreslås inkludert i virksomhets- og økonomiinstruksen. Forskningsrådets formål eller hovedoppgaver, som i dag er regulert i §§ 1 og 2 i vedtektene, foreslås ikke endret. Klageadgangen, som er et unntak fra forvaltningslovens alminnelige klageregler, må fortsatt fastsettes i forskrift.

Departementet understreker at Forskningsrådets roller, oppgaver og funksjon i det norske forskningssystemet vil gjennomgås som varslet i Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning 2023 – 2032.

FFA har forståelse for forenkling i embetsverk og styringssystem, så vel som i Forskningsrådet. Vi stiller oss likevel undrende til rekkefølgen dette foreslås å gjøres i, før den varslede gjennomgangen av Forskningsrådets rolle og oppgaver. Forskningsrådet har en sentral funksjon i det norske forskningssystemet. Ev endringer i de hittil forskriftsfestede vedtektene vil kunne angå svært mange ut over Forskningsrådet eller Kunnskapsdepartementet. Vi er urolige for konsekvensene og kan ikke se at de er belyst.

Departementet foreslår at myndighet til å oppnevne Forskningsrådets styre flyttes fra Kongen i statsråd til Kunnskapsdepartementet. Departementet vil fortsatt involvere berørte aktører i prosessen. Begrunnelsen er forenkling av styringen av Forskningsrådet, også gjennom å redusere antall styremedlemmer fra dagens ordinært 11 medlemmer.

FFA har forståelse for at et styre på 11 medlemmer er stort og ikke optimalt som styrende organ. For styrets arbeid og legitimitet, mener vi at det er viktig at styret for Forskningsrådet har medlemmer som kjenner de ulike delene av forskningssektoren som rådet skal samspille med, samtidig som de skal utøve virksomhetsledelse. Vi mener de forskningsutførende sektorene har stor bredde av kompetente mennesker, slik at et noe mindre styre vil kunne ivareta disse hensynene.

Forskningsrådet skal betjene en stor bredde av departementer med alle sine samfunnsoppdrag. Både gjennom konkurransearenaene og som rådgivende organ for utforming av forskningspolitikken, er det viktig at Forskningsrådet har stor legitimitet i alle de finansierende departementene i dagens sektormodell. Ev endring i myndighet til å oppnevne styret bør vurderes mht konsekvenser for legitimitet og myndighet.

Avslutningsvis vil vi minne om at det i Regjeringens Strategi for helhetlig instituttpolitikk heter at *"Regjeringen vil at politikkutvikling for én av de forskningsutførende sektorene alltid må ses i sammenheng med politikken for de øvrige forskningsutførende sektorene."* Forskningsrådet har en svært sentral funksjon for forsknings-Norge.

Vi mener derfor at de foreslåtte endringene bør utsettes til en har et kunnskapsgrunnlag som gir grunnlag for å vurdere konsekvensene for alle aktører i forskningssystemet. Den forestående gjennomgangen av Forskningsrådet vil kunne gi et slikt helhetlig perspektiv.

Vennlig hilsen

Lars Holden
Styreleder FFA

Agnes Landstad
Daglig leder FFA